

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әрекет ететін метрополитеннің кәсіпорын б а с ш ы л ы ғ ы ;

3) метрополитеннің жолаушыларға қызмет көрсету бойынша кезекшісі – жолаушылардың қауіпсіз отыруын, түсуін, олардың станция платформасында біркелкі тарауын, жолаушылардың, соның ішінде мүмкіндігі шектеулі жолаушылардың метрополитеннің жылжымалы құрамына отырғызу алдында (техникалық құралдарды пайдалана отырып) станция бойынша қозғалысын қ а м т а м а с ы з е т е т і н қ ы з м е т к е р ;

4) метрополитеннің қызметкері – метрополитен әкімшілігімен еңбек қатынастарында тұрған және лауазымдық нұсқаулықтар мен жеке еңбек шартына сәйкес жолаушылардың жүруі мен метрополитеннің жылжымалы құрамына отыруының қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, жолаушылардың өміріне және метрополитеннің жылжымалы құрамының қозғалысы қауіпсіздігіне қауіп төндіретін барлық жағдайда шешім және метрополитеннің жылжымалы құрамдарын тоқтатуға шаралар қабылдауға байланысты жұмысты тікелей о р ы н д а й т ы н ж е к е т ұ л ғ а ;

5) метрополитеннің қауіптілігі жоғары аймағы – метрополитенде жолаушыларды тасымалдауға байланысты эскалаторлар, станция платформасы, метрополитеннің жылжымалы құрамы, метрополитеннің рельстік жолдары, метрополитеннің өзге де объектілері;

6) метрополитеннің жылжымалы құрамы – бір немесе бірнеше моторвагондық секциялардан тұратын және жолаушыларды тасымалдауға а р н а л ғ а н ж ы л ж ы м а л ы қ ұ р а м ;

7) метрополитен – көліктің өзге түрлерінің желілерінен және жүргіншілердің оларға өту жолынан оқшауланған (бөлінген, бір деңгейдегі қиылыстары жоқ) жолдар бойынша жолаушылар мен багажды әлеуметтік маңызы бар тұрақты тасымалдауды жүзеге асыратын қалалық рельстік көлік түрі;

8) метрополитен станциясы – пойыздарды қабылдау, жөнелту және жолаушыларға қызмет көрсету бойынша құрылыстар мен құрылғылар кешені;

9) станция платформасы – метрополитеннің жылжымалы құрамына жолаушыларды отырғызу және түсіру үшін жабдықталған метрополитен с т а н ц и я с ы н ы ң б ө л і г і ;

10) эскалатор – адамдардың бір деңгейден екінші деңгейге ауысуы үшін қозғалатын сатылары бар баспалдақ түріндегі көтеру-көлік құрылғысы.

2. Метрополитеннің қауіптілігі жоғары аймағында болу тәртібі

3. Жолаушылар метрополитеннің эскалаторын пайдаланған кезде:

- 1) жолаушылардың жүру кезегін сақтайды;
- 2) эскалатордың қозғалыс бағыты бойынша он жақта тұрады;
- 3) сатылардағы шектеу сызығын және эскалатордың қозғалмайтын бөліктерін баспай, тұтқадан ұстап тұрады;
- 4) жас балаларды қолдарынан ұстап жүреді;
- 5) эскалатордан түсу кезінде кідірмейді;
- 6) эскалатор бойынша сол жағымен жүреді.

Жолаушылар ағыны ұлғайған жағдайда, жолаушылар эскалатор төсемінің сол және оң жақтарын толтырады және қозғалады.

4. Жолаушыларға эскалаторда отыруға, эскалатордың қозғалысына қарсы жүруге, метрополитен қызметкерлерінің рұқсатынсыз эскалатордың бір желісінен екіншісіне және жұмыс істемейтін эскалатор бойынша орын ауыстыруға тыйым салынады.

5. Метрополитеннің жылжымалы құрамының келуін күту метрополитен станцияларының платформаларында шектеу сызығына кірмей жүзеге асырылады.

6. Жолаушыларды метрополитеннің жылжымалы құрамына отырғызу, түсіру метрополитеннің жылжымалы құрамы толық тоқтағаннан кейін жүргізіледі.

7. Жолаушылардың метрополитеннің жылжымалы құрамынан шығуы және оған отырғызу метрополитен станцияларының платформасы жағынан жүргізіледі.

Жолаушылар станция платформаларында тұрған кезде, метрополитеннің жолаушыларға қызмет көрсету бойынша кезекшісінің нұсқауымен барлық платформа станциясы бойынша біркелкі орналасады және метрополитеннің жылжымалы құрамы тоқтаған кезде жолаушылар еркін шығу үшін метрополитеннің жылжымалы құрамының автоматтандырылған есіктерінің алдындағы орындарды босатады.

Кәмелетке толмаған адамдар метрополитен станциясының аумағында бірге жүретін ересек адамның немесе метрополитеннің жолаушыларға қызмет көрсету бойынша кезекшісімен бірге жүреді.

8. Метрополитен қызметкерлері, жолаушылар қауіптілігі жоғары аймақтарда:

- 1) кәмелетке толмағандарды қараусыз қалдырмауға, әртүрлі қимыл ойындарын ұйымдастырмауға;
- 2) эскалаторларды және өткелдерді қол жүгімен, багажбен, өзге де заттармен бөгемеге;
- 3) метрополитеннің жылжымалы құрамының жүруі барысында отырмауға және түспеуге, вагон терезелерінен басын шығармауға;
- 4) метрополитеннің жылжымалы құрамы есіктерінің автоматты жабылуы мен

ашылуын бөгемеуге, оларды қозғалыс кезінде ашпауға;

5) қоқыстарды тастамауға, метрополитеннің жылжымалы құрамының салонында тез тұтанғыш және жарылғыш заттарды тасымалдамауға;

6) станцияларда өтетін жерлері мен метрополитеннің жылжымалы құрамында т е м е к і т а р т п а у ғ а ;

7) вестибюльдерді, өтпелерді, станциялар платформаларын, метрополитеннің жылжымалы құрамының салондарын, эскалаторларды және жолдарды л а с т а м а у ғ а ;

8) спирттік ішімдіктер ішпеуге, метрополитеннің жылжымалы құрамында және станцияларында алкогольге, есірткіге немесе уытқа мас күйде болмауға;

9) жолаушы платформасы арқылы келе жатқан немесе жөнеліп бара жатқан метрополитеннің жылжымалы құрамымен қатар жүгірмеуге, сондай-ақ метрополитеннің жылжымалы құрамы аялдаусыз өтіп бара жатқан кезде платформаның шетінен екі метр жақын болмауға, метрополитеннің жылжымалы құрамы толық тоқтағанға дейін жақындамауға;

10) метрополитеннің жылжымалы құрамы вагонының автоматтандырылған е с і г і н е с ү й е н б е у г е т и і с .

9. Жолаушыларға метрополитеннің станцияларында рельстік жолдардан өтуге және оған түсуге жол берілмейді.

10. Жолаушылар станция платформасында метрополитеннің жылжымалы құрамын күткен кезде жолаушыларға қызмет көрсету бойынша кезекшінің және метрополитеннің басқа да қызметкерлерінің метрополитеннің жылжымалы құрамының келуін күту және оған отырғызу кезінде жолаушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты талаптарын сақтайды.

3. Метрополитеннің қауіптілігі жоғары аймағында жұмыс жүргізу тәртібі

11. Метрополитеннің қауіптілігі жоғары аймақтарында жұмыстар жүргізу метрополитен әкімшілігі беретін жазбаша рұқсат негізінде жүргізіледі.

12. Метрополитеннің қауіптілігі жоғары аймағында жұмыстар жүргізуге рұқсат алу үшін метрополитен әкімшілігінің мекенжайына мынадай құжаттар:

1) жұмыс түрлерін және оларды жүргізу қажеттілігі көрсетілген жазбаша ө т і н і ш ;

2) жұмыстар жүргізу кезінде метрополитеннің қауіптілігі жоғары аймағының объектілері (элементтері) зақымдалған жағдайда, оларды қалпына келтіру туралы м і н д е т т е м е ;

3) қоршауларды орналастыру және жұмыстарды жүргізу орындарының с х е м а с ы ;

4) жұмыстарды жүргізудің және аяқтаудың күнтізбелік кестесі беріледі.

13. Өтініш жеті жұмыс күнінің ішінде қаралады және көрсетілген мерзімнен кейін жұмыстарды жүргізуге рұқсат не бас тарту туралы дәлелді жауап беріледі.

Осы Қағидалардың 12-тармағында көрсетілген құжаттарды толық ұсынбау метрополитеннің қауіптілігі жоғары аймағында жұмыстар жүргізуге рұқсат беруден бас тартуға негіз болып табылады.

14. Жедел авариялық-қалпына келтіру жұмыстары метрополитен әкімшілігі өкілінің қатысуымен орындалады.

Жедел авариялық-қалпына келтіру жұмыстарын жүргізу қажеттігін, сондай-ақ олардың шарттарын метрополитен әкімшілігі айқындайды.

15. Метрополитеннің қауіптілігі жоғары аймағында метрополитенде қозғалыс қауіпсіздігін төмендететін және метрополитеннің жылжымалы құрамының қозғалысында үзілістердің туындауына әкелетін жұмыстарды жүргізуге рұқсат етілмейді.

16. Жолаушылар қауіпсіздігіне қатер төнген кезде метрополитеннің қызметкерлері метрополитеннің аумағынан жолаушыларды эвакуациялайды.

17. Қауіптілігі жоғары аймаққа өрт сөндіру және авариялық-құтқару командалары, жедел медициналық жәрдем бригадалары кедергісіз жіберіледі.